

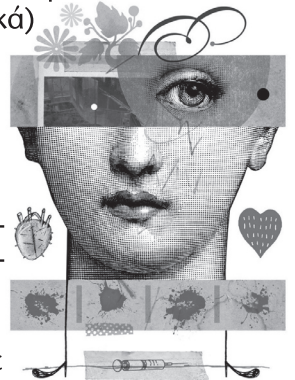
Με αφορμή το πόρισμα του ΕΣΥΠ για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που δημοσιοποίησε η κυβέρνηση τον περασμένο Μάιο (το οποίο μετά από λίγες εβδομάδες μετατράπηκε σε νομοσχέδιο προς ψήφιση στη βουλή), οι φοιτητές κατέλαβαν τις σχολές τους και βγήκαν στους δρόμους για να δηλώσουν την εναντίωσή τους στην επιχειρηματοποίηση των πανεπιστημίων, τη συνεχή αξιολόγηση και την εντατικοποίηση σπουδών - συνθήκη που δεν ήταν καθόλου άγνωστη μέχρι σήμερα στα περισσότερα πανεπιστημιακά τμήματα. Η επίθεση του κεφαλαίου ήταν ήδη κομμάτι της καθημερινής εμπειρίας των φοιτητών πριν ανοίξει η συζήτηση για το νέο νόμο-πλαίσιο. Ο τελευταίος, μια προσπάθεια θεσμικής κατοχύρωσης και περαιτέρω προώθησης της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης στα πανεπιστήμια, προκάλεσε την έκρηξη των αρνήσεων του νεανικού προλεταριάτου. Το κύμα των καταλήψεων ήταν η έκφραση της συσσωρευμένης οργής αυτού του κομματιού του προλεταριάτου, της άρνησης της όλο και περισσότερο εντατικοποιημένης καθημερινότητας, της δυσaréσκειας για ένα μέλλον γεμάτο όλο και περισσότερη ανασφάλεια και φόβο, μπροστά στο οποίο οι υποσχέσεις για μια επιτυχημένη καριέρα δεν είναι πια πειστικές. Το κράτος αρχικά έδειξε να είναι αδιάλλακτο, αλλά η μαζικότητα, και κυρίως οι δυνατότητες του κινήματος, το οδήγησαν τελικά στο να «παγώσει» προσωρινά την κατάθεση του νόμου. Ωστόσο, παρά τη μαζικότητά του και το γεγονός ότι σε μεγάλο βαθμό τάρaxε τα (σχετικά) ήρεμα νερά της νεοφιλελεύθερης πολιτικής, το κίνημα δεν κατάφερε να ξεπεράσει τα όριά του.

Τα όρια του φοιτητικού κινήματος του Ιουνίου...

Η αυθόρμητη έκφραση της άρνησης της εντατικοποίησης των σπουδών, και άρα της χειροτέρευσης των συνθηκών ζωής των φοιτητών, εγκλωβίστηκε στο αν και πότε θα γίνουν οι εξεταστικές και η αναπλήρωση των χαμένων μαθημάτων. Αντί η συζήτηση εντός του κινήματος να αφορά τον τρόπο με τον οποίο θα ικανοποιηθούν οι πραγματικές ανάγκες, στράφηκε στον τρόπο με τον οποίο ο αγώνας θα έχει όσο το δυνατόν λιγότερο κόστος για τον καθένα σαν άτομο. Η εξεταστική αποτέλεσε εμπόδιο στην ενδυνάμωση των κινητοποιήσεων, μιας και η καθυστέρηση του πτυχίου συνεπαγόταν αποκλεισμό από τις εξετάσεις ΑΣΕΠ και τα μεταπτυχιακά, καθυστέρηση εύρεσης εργασίας, περαιτέρω οικονομική επιβάρυνση. Όλα αυτά είναι πραγματικοί υλικοί εκβιασμοί που το κεφάλαιο - είτε μέσω της κυρίαρχης πολιτικής σκηνής των μεγάλων κομμάτων είτε μέσω της πολιτικής συνιστώσας του κινήματος που εκπροσωπούν οι διάφορες οργανώσεις της αριστεράς - τους χρησιμοποιεί για να πειθαρχεί και τελικά να αποδυναμώνει τους κοινωνικούς αγώνες. Όμως, για να ευδοκιμήσει η πολιτική και τελικά να αποδυναμωθεί το κίνημα, σημαίνει πως οι άνθρωποι που το απάρτιζαν δεν κατάφεραν να ξεπεράσουν την αποξένωσή τους στο βαθμό που να νιώσουν ότι οι νέες σχέσεις τους είναι πιο σημαντικές από τις οποιοσδήποτε εξετάσεις. Οι εξετάσεις, μια έκφραση της εξατομίκευσης της ζωής, επικράτησαν της κοινότητας του αγώνα. Οι καταληψίες φοιτητές σε όλη τη διάρκεια των καταλήψεων σκέφτονταν το τέλος τους, δηλαδή εξακολουθούσαν να φέρουν μέσα τους τη μελαγχολική ανεστραμμένη εικόνα της επιστροφής στην κανονικότητα.

Το γεγονός ότι το κίνημα του Ιουνίου δεν κατάφερε να ανοικτεί **ουσιαστικά** έξω από τα πανεπιστημιακά τείχη του στέρησε τη δυνατότητα να ξεπεράσει τον ειδικά φοιτητικό του χαρακτήρα. Η επικοινωνία με την εργατική τάξη εκτός πανεπιστημίου ήταν στην πραγματικότητα μηδαμινή. Η εβδομαδιαία πορεία μπλόκαρε την κυκλοφορία των εμπορευμάτων μόλις για τρεις ώρες και η περιοδικότητα της την ενέταξε τελικά στην «κανονική ροή» των πραγμάτων. Οι καταληψίες φοιτητές δεν εκμεταλλεύτηκαν τις δυνατότητες που τους έδωσε η ίδια η πράξη τους, αυτή της κατάληψης, αφενός να επικοινωνήσουν με τη δράση τους με τους εργαζόμενους και τους άνεργους έξω από τα πανεπιστήμια και αφετέρου να προκαλέσουν μπλοκάρισμα όχι μόνο στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά γενικότερα στην οικονομία, δηλαδή την παραγωγή κέρδους. Ενώ στη Γαλλία οι φοιτητές κατέλαβαν τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, τους σταθμούς μετρό και μπλόκαραν διάφορους δρόμους για πολλές ώρες χωρίς προειδοποίηση προσπαθώντας παράλληλα να επικοινωνήσουν με τους μπλοκαρισμένους οδηγούς, στην Ελλάδα δεν εφευρέθηκε τίποτα καινούργιο, τηρήθηκε η παράδοση και οι ρυθμοί της πόλης συνέχιζαν κανονικά.

Η σύνδεση με τα υπόλοιπα κομμάτια της τάξης παρέμεινε σε επίπεδο διακηρύξεων, ενώ οι αριστερές παρατάξεις φλυαρούσαν για κοινό αγώνα φοιτητών-εργαζομένων εννοώντας ένα γενικόλογό κάλεσμα προς τη ΓΣΕΕ να κηρύξει απεργία. Οι εξαιρέσεις σε όλ' αυτά ήταν ελάχιστες: Κίνηση προς την κατεύθυνση της συνεύρεσης με άλλα κομμάτια της τάξης αποτέλεσε η πρωτοβουλία φοιτητών Ιατρικής του ΑΠΘ, οι οποίοι προσέγγισαν το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό των μεγάλων νοσοκομείων της πόλης με στόχο την ανάδειξη των κοινών όρων εκμετάλλευσής τους και όχι την αναζήτηση κάποιου εξωτερικού συμπαραστάτη στα ζητήματα



παιδείας. Σε μια άλλη περίπτωση φοιτητές -και όχι μόνο-, απαλλοτρίωσαν βιβλία από κατάστημα στο κέντρο της Αθήνας και τα μοίρασαν σε αυτούς που βρίσκονταν στην πορεία, επιχειρώντας μια παραδειγματική επανοικειοποίηση αυτών που μας κλέβουν καθημερινά. Εντός μιας κινηματικής διαδικασίας, αιτήματα όπως «δωρεάν συγγράμματα» είναι δυνατό να ικανοποιηθούν από το ίδιο το κίνημα χωρίς αυτό να συνδιδάλεγεται με το κράτος ή τους αντιπροσώπους του, αντίθετα, εκμεταλλεύόμενο τις δυνατότητες που του προσφέρει η κοινότητα στον αγώνα. Βέβαια, πέρα από την υποκειμενική αδυναμία του φοιτητικού κινήματος, το γεγονός ότι έξω από το χώρο του πανεπιστημίου δεν υπήρχαν κινητοποιήσεις άλλων κοινωνικών κομματιών, έκανε ακόμα πιο δύσκολο να τοποθετηθεί στο προσκήνιο η προλεταριακή φύση του αγώνα.

...και η δυνατότητα σύνδεσης των προλεταριακών αγώνων

Μέσα σε χρονικό διάστημα λιγότερο από τρεις μήνες από τη λήξη των φοιτητικών καταλήψεων, ένα άλλο προλεταριακό κομμάτι κινητοποιείται. Είναι η έκτη εβδομάδα που οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης πραγματοποιούν απεργία, τη μεγαλύτερη (όχι μόνο με όρους αριθμών αλλά κοινωνικής δυναμικής) των τελευταίων ετών στη χώρα. Οι δάσκαλοι κατεβαίνουν στο δρόμο και λένε το δικό τους «όχι» στην κρατική υποχρηματοδότηση των σχολείων και το άνοιγμά τους προς τους ιδιωτικούς χορηγούς. Λένε «όχι» -ενάντια στην εκκωφαντική σιωπή της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας- στην αξιολόγηση/κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων με όχημα την ευέλικτη ζώνη. Λένε «όχι» στην εντατικοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την αύξηση της ύλης και του βαθμού δυσκολίας των νέων βιβλίων.

Παράλληλα, εκπαιδευτικοί της δευτεροβάθμιας και μαθητές -τους οποίους η αναδιάρθρωση του Αρσένη είχε κρατήσει πειθαρχημένους για μερικά χρόνια- συμμετέχουν στις κινητοποιήσεις με απεργίες και καταλήψεις σχολείων αντίστοιχα. Η σημερινή κινητοποίηση, ωστόσο, δεν μπορεί να ιδωθεί ανεξάρτητα από αυτή του περασμένου Ιουνίου. Το φοιτητικό κίνημα αποτέλεσε σημαντική παρακαταθήκη στο πεδίο της ταξικής σύγκρουσης και ήταν αυτό που έβαλε τα πρώτα θεμέλια για τον αγώνα δασκάλων, μαθητών, καθηγητών αποτελώντας την πρώτη στιγμή της άρνησης της αναδιάρθρωσης του εκπαιδευτικού συστήματος, η οποία δεν αφορά όπως φαίνεται μόνο την τριτοβάθμια.

Στη μαζικότητα του αγώνα των δασκάλων και στο επιθετικό τους αίτημα η κυβέρνηση αναγκάστηκε αφενός να απαντήσει για άλλη μια φορά με καταστολή και αφετέρου να προσπαθήσει να απομονώσει τους απεργούς στρέφοντας τα υπόλοιπα κομμάτια της εργατικής τάξης εναντίον τους. Τι άλλο δείχνει η δήλωση του κυβερνητικού εκπροσώπου: *«Δε νομίζω ότι πολλοί πολίτες θα δείξουν κατανόηση για τις απαιτήσεις μιας ομάδας εργαζομένων που ζητάει αύξηση της τάξης του 45%»;* Η δήλωση αυτή πατάει στους πραγματικούς συντεχνιακούς, μισθολογικούς ή ιεραρχικούς διαχωρισμούς, στους ρόλους που κάθε υποκείμενο αναπαράγει στην καθημερινότητά μας. Ο μόνος τρόπος να υπάρξει η δυνατότητα να ξεπεράσουμε ως φοιτητές (ή μαθητές) όσα μας χωρίζουν με τους καθηγητές, ο μόνος τρόπος να ξεπεράσουμε ως καθηγητές (ή δάσκαλοι) τον κατασταλτικό και κατανεμητικό-διαμορφωτικό ρόλο που μας έχει δώσει το κεφάλαιο είναι να αγωνιστούμε μαζί.

Οι δάσκαλοι, με κόστος πολύ μεγαλύτερο από μια χαμένη εξεταστική (εδώ και πάνω από ένα μήνα χάνουν το μισθό τους) ξεπερνούν το επίπεδο των αμυντικών αιτημάτων και πέρα από το «όχι» στις νέες εκπαιδευτικές μεταρρυθμίσεις απαντούν επιθετικά στο κεφάλαιο απαιτώντας μεγάλη αύξηση του μισθού τους, δηλαδή βελτίωση των συνθηκών ζωής τους. Η επίθεση είναι το κοινό έδαφος στο οποίο μπορούν να συναντηθούν οι αγώνες δασκάλων, μαθητών, καθηγητών και φοιτητών. Όπως οι δάσκαλοι ζητούν «υπερβολική» αύξηση και αδιαφορούν για τη συζήτηση περί «κατάστασης της οικονομίας», έτσι και οι φοιτητές μπορούν να ζητήσουν **μισθό** για να καλύψουν τις ανάγκες τους. Όπως οι μαθητές ζητούν κατάργηση της βάσης του 10 αγνοώντας τη διαδικασία εξορθολογισμού της παραγωγής ανθρώπινου κεφαλαίου που προσπαθεί να επιβάλλει η κυβέρνηση, έτσι και οι φοιτητές μπορούν να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο και να ζητήσουν κατάργηση όλων των εξετάσεων, των εργασιών και κάθε μορφής αξιολόγησης. Αυτή είναι η **έμπρακτη αλληλεγγύη** του ενός κομματιού του αγώνα στο άλλο.

Τώρα που και άλλοι άνθρωποι σαν κι εμάς βρίσκονται στους δρόμους, είναι η κατάλληλη στιγμή να ξαναρχίσουμε τις καταλήψεις και να σαμποτάρουμε την παραγωγή και κυκλοφορία των γνώσεων και εμπορευμάτων, όπως ο κάθε αγώνας ήδη κάνει. Είναι η κατάλληλη στιγμή μπλοκάροντας την οικονομία να επικοινωνήσουμε επιτέλους μεταξύ μας, να εμπλουτίσουμε τις σχέσεις μας, να ικανοποιήσουμε την πραγματική μας ανάγκη, αυτή της ανθρώπινης κοινότητας. Στη δική μας δυνατότητα έγκειται να συνεχίσουμε τον αγώνα μας ενάντια στη ζωή που καθημερινά μας κλέβουν και να γίνουμε πραγματικά επικίνδυνοι για τα αφεντικά μας. Οφείλουμε *«να τοποθετήσουμε τους εαυτούς μας στη γαλήνια προοπτική ότι δε θα υπάρξει επιστροφή στο κανονικό και στη συνέχεια να κατοικήσουμε σε αυτήν τη μη αναστρεψιμότητα».* (4η Ανακοίνωση της Εξορισμένης Επιτροπής Κατάληψης της Σορβώνης, Μάρτιος 2006)

Να ξαναρχίσουμε άμεσα τις καταλήψεις!

Να σταματήσουμε το χρόνο ενάντια στην τεμαχισμένη μας καθημερινότητα!

φοιτητές, εργαζόμενοι και άνεργοι ενάντια στους διαχωρισμούς